

Dosarul nr. 2rc-87/22
2-21176534-01-2rc-19072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Jud. N. Russu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Gărilor Auto Moderne”, Iurie Moroz,

în cauza civilă, în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gărilor Auto Moderne” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Serivita” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Gărilor Auto Moderne” ca fiind depusă în afara termenului legal,

constată:

La 30 noiembrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Gărilor Auto Moderne” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Serivita” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea s-a admis parțial. S-a încasat din contul SRL „Serivita” în beneficiul SRL „Gărilor Auto Moderne” suma de 3 715,02 lei cu titlu de datorie pentru locațiune, suma de 3 362,09 lei cu titlu de penalitate și suma de 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat.

La 07 martie 2022, reprezentantul SRL „Gărilor Auto Moderne”, Mihail Buzu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 31 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 04 aprilie 2022, administratorul SRL „Gărilor Auto Moderne”, Iurie Moroz a depus, prin intermediul poștei electronice, cererea privind retragerea apelului și încetarea procedurii de apel.

Prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de SRL „Gările Auto Moderne”.

La 24 iunie 2022, administratorul SRL „Gările Auto Moderne”, Iurie Moroz a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului reprezentantul recurenteii a indicat că, acțiunea a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă și la pronunțarea dispozitivului din 31 ianuarie 2022, părțile nu au fost prezente, acesta fiind recepționat la 08 februarie 2022.

A menționat că, la 07 martie 2022 a declarat apel nemotivat, iar la 04 aprilie 2022 a depus o cerere privind retragerea apelului și încetarea procedurii de apel.

Consideră că instanța de apel, până la restituirea apelului urma să se expună asupra cererii de retragere, iar pe pagina web a Curții de Apel Chișinău nu este publicat vreun act judecătoresc în acest sens și de altfel nici în adresa recurenteii nu a fost expediat un astfel de act.

A comunicat reprezentantul recurenteii că, fiind ferm convins de faptul că cererea de retragere a apelului a fost acceptată, la 30 mai 2022 a solicitat instanței de fond eliberarea titlului executoriu, la 08 iunie 2022 a fost eliberat titlul executoriu, iar la 10 iunie 2022 a fost transmis spre executare.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, reprezentantul recurenteii a susținut că a recepționat încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 22 iunie 2022 și în acest sens a anexat dovada recepționării.

La 19 iulie 2022 în adresa intimă a fost expediată copia recursului declarat de administratorul SRL „Gările Auto Moderne”, Iurie Moroz, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 70).

Referințe nu au fost depuse.

Materialele cauzei atestă că, încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 30 mai 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată (f.d. 54), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

În acest sens, reprezentantul recurenteii a indicat în cererea de recurs precum că a recepționat copia încheierii contestate, la 22 iunie 2022, anexând în acest sens copia scrisorii de însoțire a actului judecătoresc, pe care a fost aplicată ștampila SRL „Gările Auto Moderne”, cu nr. de intrare 414. (f.d. 63)

Astfel, recursul declarat la 24 iunie 2022 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, la 31 ianuarie 2022 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a admis parțial acțiunea depusă de SRL „Gările Auto Moderne” împotriva SRL „Serivita” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 martie 2022 reprezentantul SRL „Gările Auto Moderne”, Mihail Buzu a depus cerere de apel nemotivată, însă fără a solicita repunerea în termen a apelului.

Ca urmare, prin încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel înaintată de SRL „Gările Auto Moderne” ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de SRL „Gările Auto Moderne”, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece cererea de apel a fost depusă peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 31 ianuarie 2022, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de SRL „Gările Auto Moderne” abia la 07 martie 2022, termenul-limită de depunere a apelului fiind data de 02 februarie 2022 inclusiv.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de

repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prin cerere invocă această solicitare. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

La caz, se constată că apelul a fost depus de SRL „Gările Auto Moderne” peste termenul legal de atac, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen a apelului, printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cu indicarea motivelor și prezentarea probelor întru confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal. Or, repunerea în termenul de atac se face de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din Codul de procedură civilă, care imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar la cererea persoanei, cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, SRL „Gările Auto Moderne”, contestând hotărârea primei instanțe peste termenul legal de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, trebuia să depună diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unei cereri de repunere în termen a apelului, cu anexarea probelor justificative care să confirme imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul de atac prevăzut de lege. Or, instanța de apel nu era în drept din oficiu să dispună acest fapt, fără ca apelanta să înainteze personal această solicitare.

Legislația procesual civilă în vigoare cert stipulează că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Mai mult ca atât, pe platforma instanțelor naționale de judecată a fost plasată ședința de judecată pentru data de 31 ianuarie 2022, iar dispozitivul hotărârii pronunțate din 31 ianuarie 2022, a fost publicat în aceeași zi.

Dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reglementează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Ținând cont de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen

poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de către recurent, precum că instanța de apel urma să se expună asupra cererii de retragere a apelului și încetarea procedurii de apel, deoarece, în conformitate cu prevederile art. 374 din Codul de procedură civilă, instanța de apel dispune încetarea procedurii de apel doar în cazul în care cererea de apel a fost acceptată în procedură.

Astfel, în condițiile speței, nu a fost posibilă examinarea cererii de retragere a apelului și încetarea procedurii de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Gările Auto Moderne”, Iurie Moroz.

Se menține încheierea din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Gările Auto Moderne” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Serivita” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic